

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA LOGISTYKI WOJSK LĄDOWYCH

Do użytku służbowego

Egz. Nr3

WPŁYW WSPARCIA LOGISTYCZNEGO NA UTRZYMANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ WOJSK I UTRZYMANIE PRZEWAGI

(Pomocniczy materiał do studiowania)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/2142

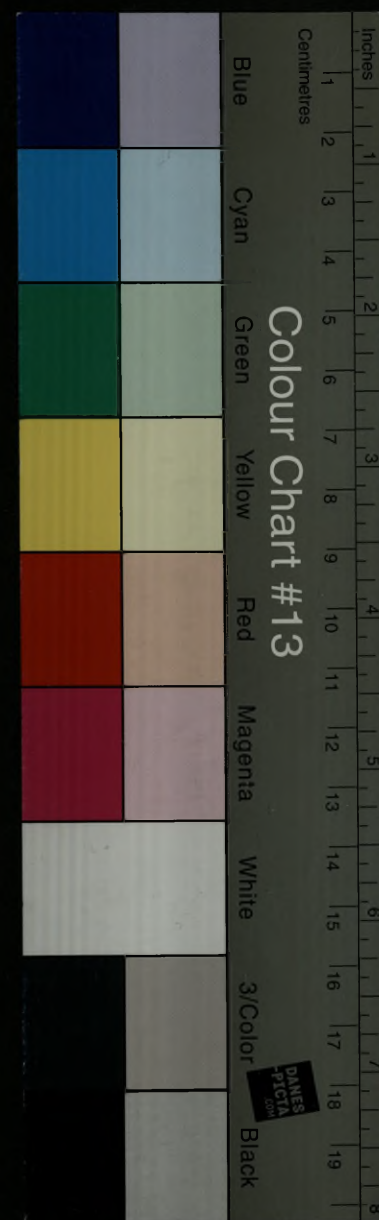

05-002142-003-0

62169

WARSZAWA

1993

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

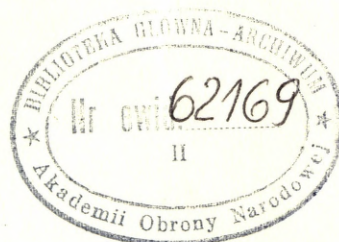
WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA LOGISTYKI WOJSK LĄDOWYCH

~~Do użytku służbowego~~

Egz. nr ...3

WPŁYW WSPARCIA LOGISTYCZNEGO NA UTRZYMANIE ZDOLNOŚCI BOJOWEJ WOJSK I UZYSKIWANIE PRZEWAGI /Pomocniczy materiał do studiowania/

5/2142

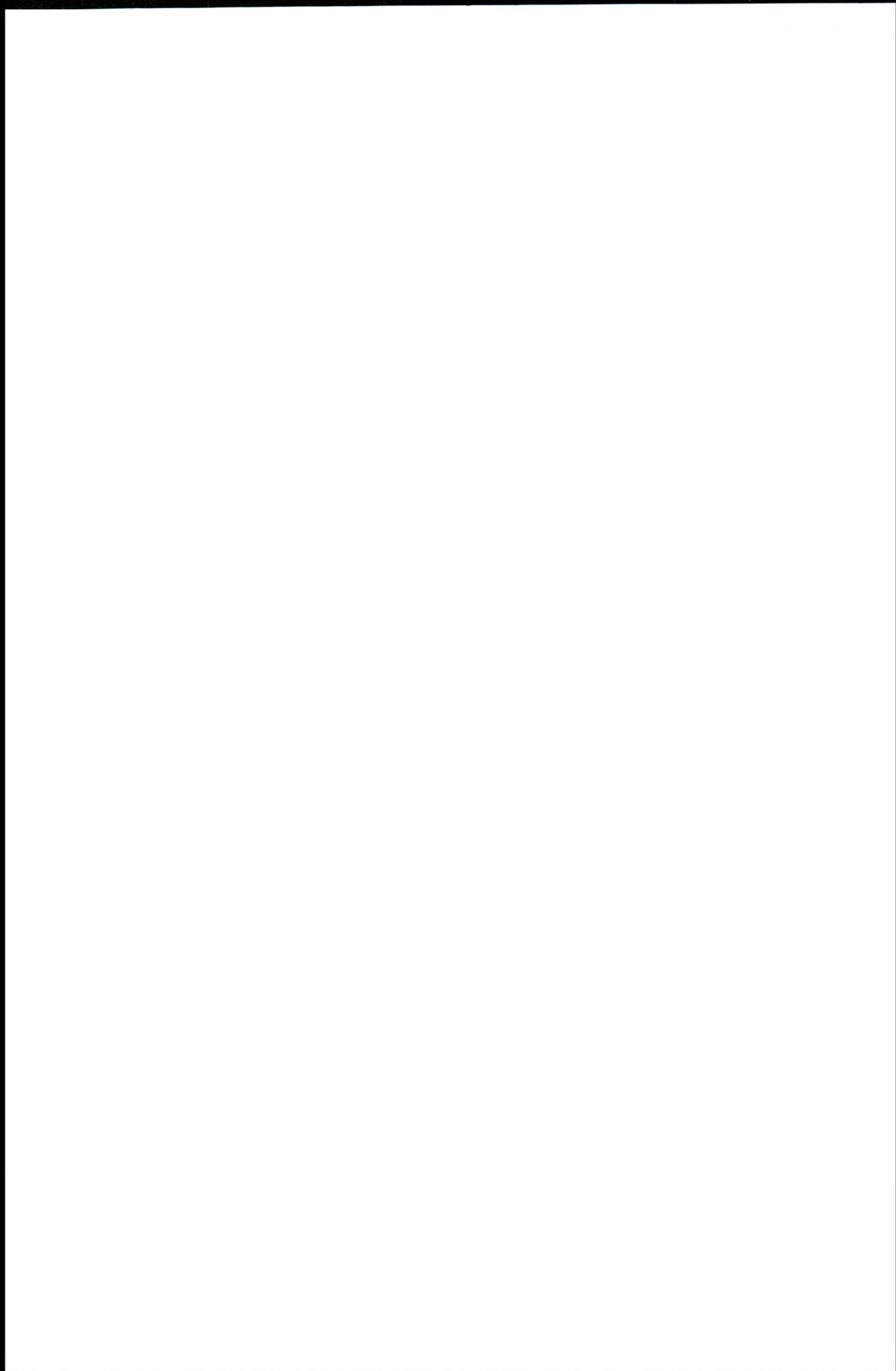
Material opracowali

plk prof. dr hab. inż. Eugeniusz NOWAK

plk dr Edward SOCHA

SPIS TREŚCI

	str.
WSTĘP	
1. UWARUNKOWANIA UTRZYMANIA ZDOLNOŚCI BOJOWEJ WOJSK	
I ZDOBYWANIA PRZEWAGI NAD NIEPRZYJACIELEM.....	6
1.1. Od zaopatrywania.....	6
1.2. Od serwisu technicznego.....	9
1.3. Od pomocy medycznej.....	11
1.4. Od zabezpieczenia komunikacyjnego.....	12
2. OGÓLNE ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY WSPARCIEM LOGISTYCZNYM	
A ZDOLNOŚCIĄ BOJOWĄ WOJSK I UZYSKIWANIEM PRZEWAGI.....	14
BIBLIOGRAFIA.....	15

WSTĘP

Już na podstawie wstępnej oceny procesu zasilania /dostawami i usługami/ wojsk walczących nie trudno zauważyć, że wiele grup przedsięwzięć realizowanych przez poszczególne piony funkcyjne systemu logistycznego w sposób bezpośredni lub pośredni wpływa zarówno na zdolność bojową jak i uzyskiwanie przewagi nad nieprzyjacielem. Są to głównie przedsięwzięcia zapewniające skuteczność funkcjonowania:

a/ w pionie zaopatrzenia - procesu dostaw w zakresie gromadzenia zapasów zaopatrzenia w wojskach i składach;

b/ w pionie eksploatacji - procesu ewakuacyjno-remontowego w zakresie ukończenia ZT /oddziałów, pododdziałów/ w sprzęt wojskowy;

c/ w pionie służby zdrowia - procesu leczniczo-ewakuacyjnego na rzecz szybkiego leczenia rannych i chorych, a także przedsięwzięć sanitarnohigienicznych i przeciwepidemicznych na rzecz utrzymania wysokiego stanu zdrowia żołnierzy;

d/ w pionie komunikacji wojskowej - przewozów wojskowych, sieci komunikacyjnej oraz systemu kierowania ruchem wojsk na drogach samochodowych na rzecz zaopatrzenia wojsk walczących i skutecznego udzielania im pomocy medycznej oraz tworzenia warunków do wykonywania przez nie szybkich marszów i manewrów, a także zapewnienia ewakuacji technicznej sprzętu wojskowego.

Wpływ wsparcia logistycznego na utrzymanie zdolności bojowej wojsk walczących i tworzenie przewagi nad nieprzyjacielem wynika nie tylko z działalności pododdziałów i oddziałów logistycznych oraz potencjału logistycznego wojsk własnych, ale również z udziału szefa logistyki w procesie wypracowania decyzji /zamiaru/ przez dowódcę. Przedstawienie dowódcy oddziału, ZT czy ZO informacji o wydolności własnego systemu logistycznego ułatwia proces podejmowania decyzji. Istotne znaczenie na ten proces ma również wskazywanie przez szefa logistyki zasobów i obiektów logistycznych nieprzyjaciela, które należy zdobyć lub

zniszczyć itp. Działania te bowiem mogą wpływać na zwiększenie zdobyczy wojennej, lub wpłyną na osłabienie zdolności bojowej nieprzyjaciela, co w konsekwencji ułatwi uzyskanie nad nim przewagi.

1. UWARUNKOWANIA UTRZYMANIA ZDOLNOŚCI BOJOWEJ WOJSK I ZDOBYWANIA PRZEWAGI NAD NIEPRZYJACIELEM

1.1. Od zaopatrywania

W procesie zaopatrywania wojsk na utrzymanie ich zdolności bojowej i tworzenie przewagi nad nieprzyjacielem podstawowe znaczenie mają: gromadzenie, przechowywanie i dowóz zaopatrzenia^{1/}.

Zapasy zaopatrzenia gromadzi się i przechowuje w pododdziałach /przy żołnierzu i sprzęcie/ oraz w polowych /ruchomych/ i stacjonarnych składach wojskowych i cywilnych.

Ich wielkość wynika z analizy potrzeb wojsk w tym szczególnie rodzajów przydzielonych dla nich do realizacji zadań bojowych. Tak ustalone zapasy zaopatrzenia powinny być odpowiednio urzutowane w składach stosownie do zadań poszczególnych szczebli dowodzenia.

Trafność urzutowania ma istotny wpływ na czas uzupełniania i odtwarzania zaopatrzenia /m.in. z uwagi na długość ramienia dowozu/ oraz częstotliwość dostarczenia technicznych środków bojowych wojskom walczącym. Zarówno czas, jak i częstotliwość dowozu zaopatrzenia, jak powszechnie wiadomo należą do zasadniczych czynników determinujących utrzymywanie gotowości bojowej. Ponadto uzyskanie - wyższych wskaźników - niż przyjaciel w minimalizowaniu czasu dowozu zaopatrzenia, umożliwia tworzenie, w wybranym czasie i miejscu "przewagi zaopatrzeniowej" - czyli uzyskanie gotowości do działań szybciej niż przeciwnik.

1/ Pod pojęciem zaopatrzenie należy rozumieć uzbrojenie i sprzęt techniczny oraz środki materiałowe i techniczne środki bojowe.

Jednak operatywne korzystanie ze źródeł zaopatrzenia wymaga zapewnienia im odpowiedniej żywotności i dyspozycyjności.

Żywotność źródeł zaopatrzenia zapewnia się przede wszystkim przez ich rozśrodkowanie oraz zapewnienie im dobrej obrony i ochrony.

Z kolei dyspozycyjność źródeł zaopatrzenia wyraża się wydajnością frontu ładunkowego składów stacjonarnych oraz zdolnością przeładunkową i manewrowością składów polowych.

Zaopatrzenie na szczeblu taktycznym dostarczane jest głównie transportem samochodowym pododdziałów i oddziałów zaopatrzenia /kzaop, bzaop/, a na szczeblu operacyjnym ponadto; oddziałów transportowych /btransp/ oraz transportem kolejowym, powietrznym, wodnym /morskim i śródlądowym/ i rurociągowym.

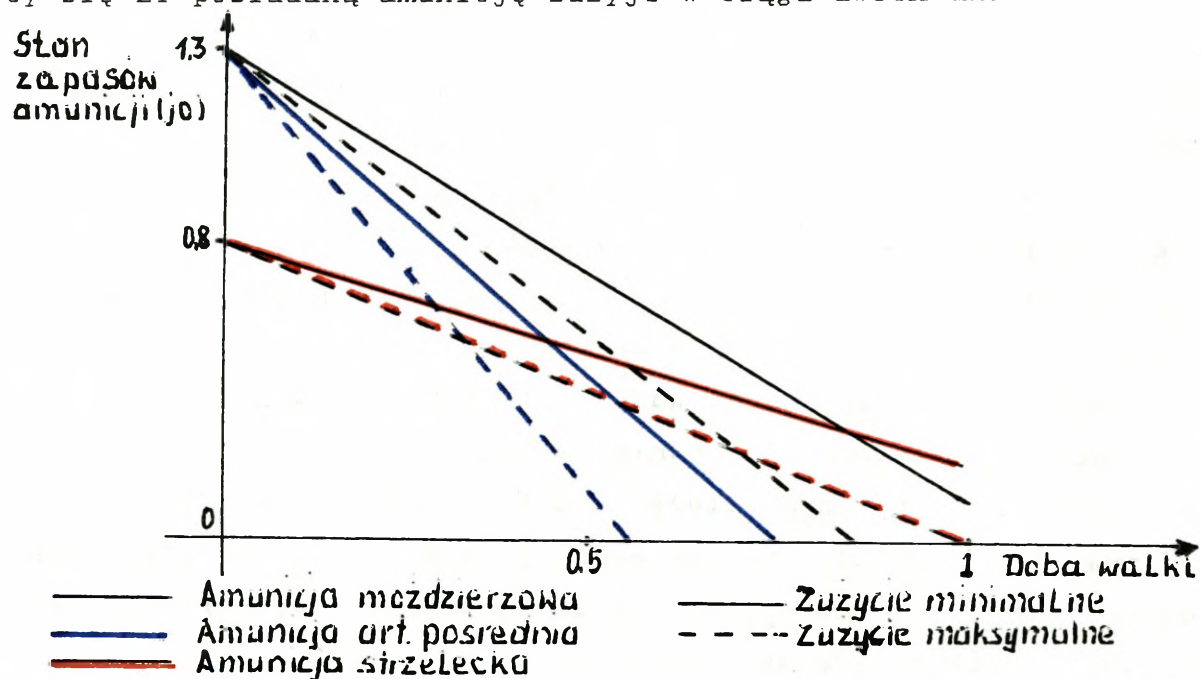
Wobec powyższego zapewnienie ciągłości dowozu zaopatrzenia na szczeblu taktycznym zależeć będzie od zapewnienia skuteczności pracy transportu samochodowego, a na szczeblu operacyjnym ponadto twórczego wdrożenia zasady kompleksowego wykorzystania różnych rodzajów transportu.

Skuteczność pracy transportu samochodowego wyrażająca się w realizacji przewozów w ściśle określonym czasie, w zaplanowanych ilościach, odpowiedniego rodzaju zaopatrzenia oraz właściwemu odbiorcy wymaga dużych umiejętności organizatorskich, a także zapewnienia wysokiej zdolności technicznej środków transportowych.

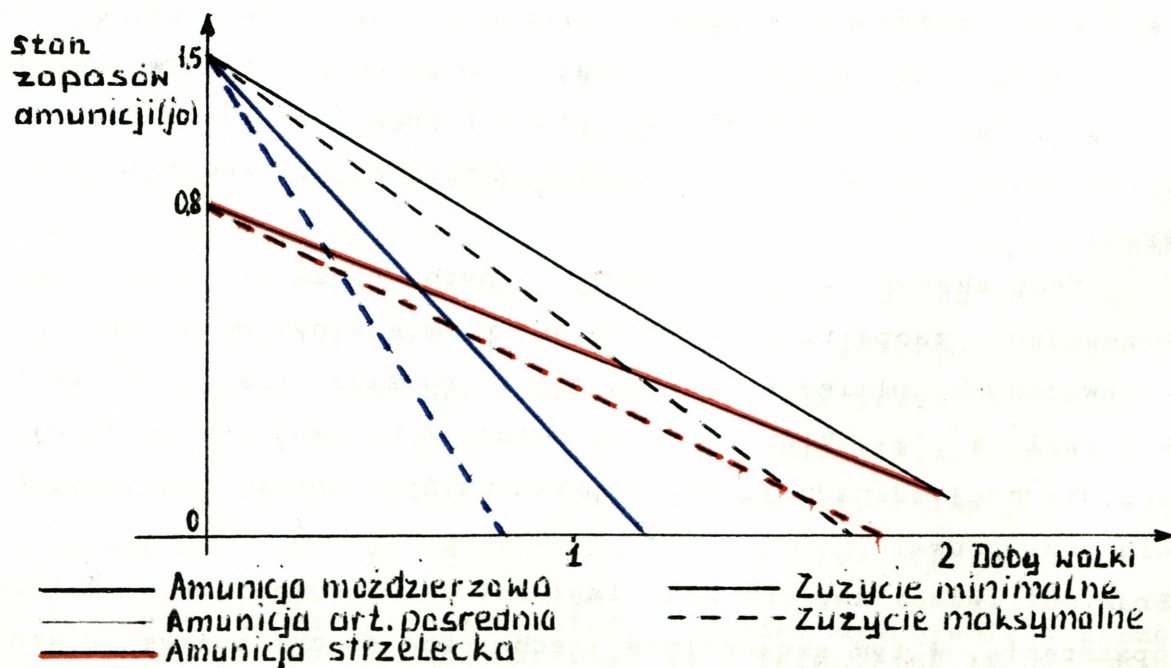
Kompleksowe wykorzystanie ważnych rodzajów transportu w przewozach zaopatrzenia wyraża się w umiejętnym rozdziale zadań przewozowych pomiędzy poszczególne rodzaje transportu, w tym szczególnie te, które w danej sytuacji bojowej /operacyjnej/ i logistycznej odznaczają się największą żywotnością oraz zdolnością przewozową.

Brak możliwości zapewnienia ciągłości zaopatrywania w środki zaopatrzenia, w tym szczególnie techniczne środki bojowe, w krótkim czasie może doprowadzić do utraty zdolności bojowej wojsk.

Sytuację tą na przykładzie wybranych rodzajów amunicji przedstawiono na rys. 1 i 2, z których wynika, że bez uzupełnienia zapasów amunicji w działaniach zaczepnych oddział utraci zdolność bojową /na skutek braku amunicji/ już do doby walki, a broniący się ZT posiadaną amunicję zużyje w ciągu dwóch dni.

Rys. 1 Stan zapasów amunicji w oddziale po dobie natarcia.

Rys. 2 Stan zapasów amunicji w ZT po dwóch dobach obrony

W wypadku prowadzenia działań bojowych na obszarze własnego kraju tworzenie przewagi nad nieprzyjacielem będzie warunkowane również możliwościami i zakresem wykorzystania zasobów miejscowych, a w działaniach odwrotnych umiejętnością organizowania i realizowania ewakuacji.

1.2. Od serwisu technicznego

Zasadniczym celem serwisu technicznego sprzętu wojskowego jest utrzymanie w gotowości do użycia w walce uzbrojenia, sprzętu technicznego i technicznych środków bojowych oraz odtwarzanie ich stanu zdatności technicznej w razie uszkodzenia. Osiąga się go przez wykonywanie obsługiwań technicznych, ratownictwo, rozpoznanie i ewakuację techniczną oraz remont uszkodzonego sprzętu.

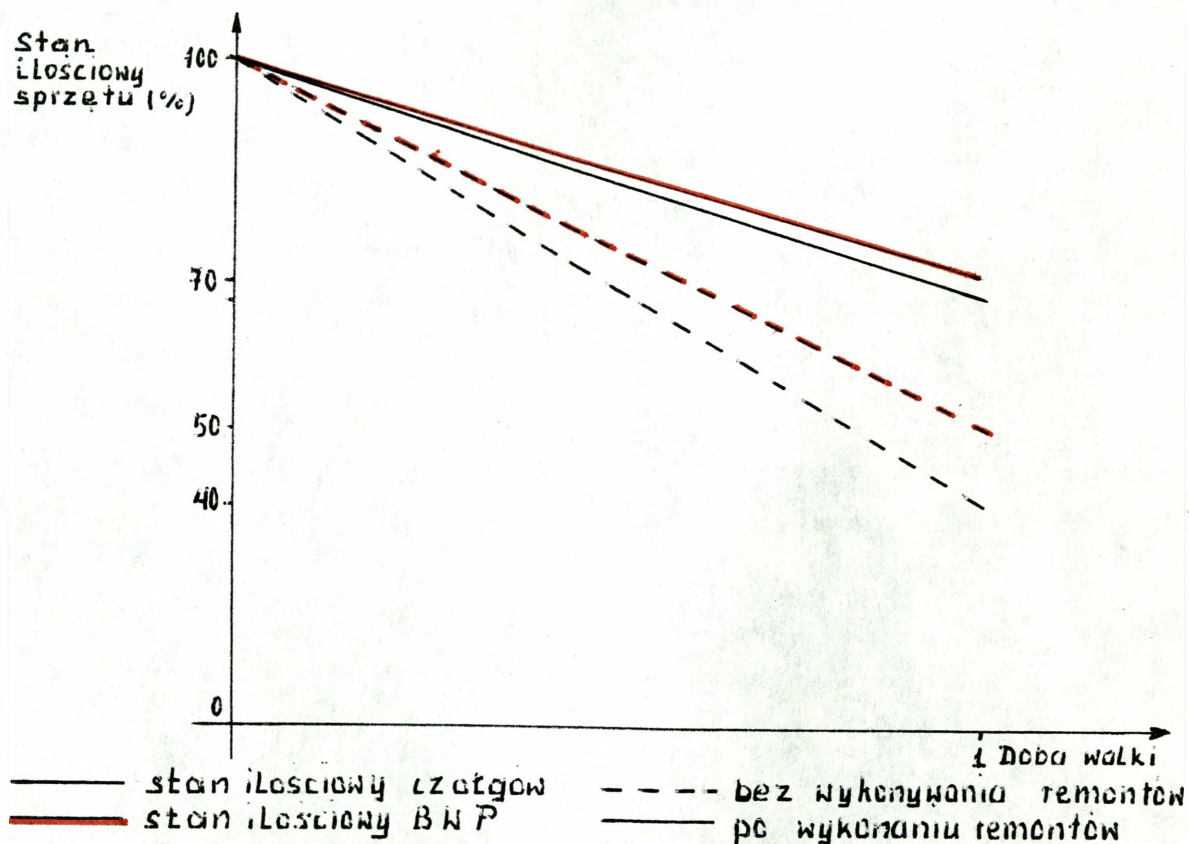
W zasadzie wszystkie z wymienionych przedsięwzięć bezpośrednio lub pośrednio wpływają zarówno na gotowość bojową wojsk, jak też mają znaczący wpływ na zdobywanie przewagi nad nieprzyjacielem. Jednak najistotniejsze znaczenie dla utrzymania gotowości bojowej wojsk mają systematycznie wykonywane obsługiwanie techniczne uzbrojenia i sprzętu technicznego oraz technicznych środków bojowych. Natomiast w zdobywaniu przewagi nad nieprzyjacielem szczególną rolę odgrywa dobrze funkcjonujący system ewakuacyjno-remontowy sprzętu wojskowego.

Obsługiwanie techniczne uzbrojenia i sprzętu technicznego oraz technicznych środków bojowych zapewnia im sprawność i zdatność techniczną a więc niezbędną gotowość do użycia w walce.

Rozpoznanie i ewakuacja techniczna umożliwiają zabezpieczanie uszkodzonego sprzętu wojskowego przed całkowitym zniszczeniem lub przejęciem przez nieprzyjaciela, a także zapewniają fundusz remontowy pododdziałom i oddziałom remontowym.

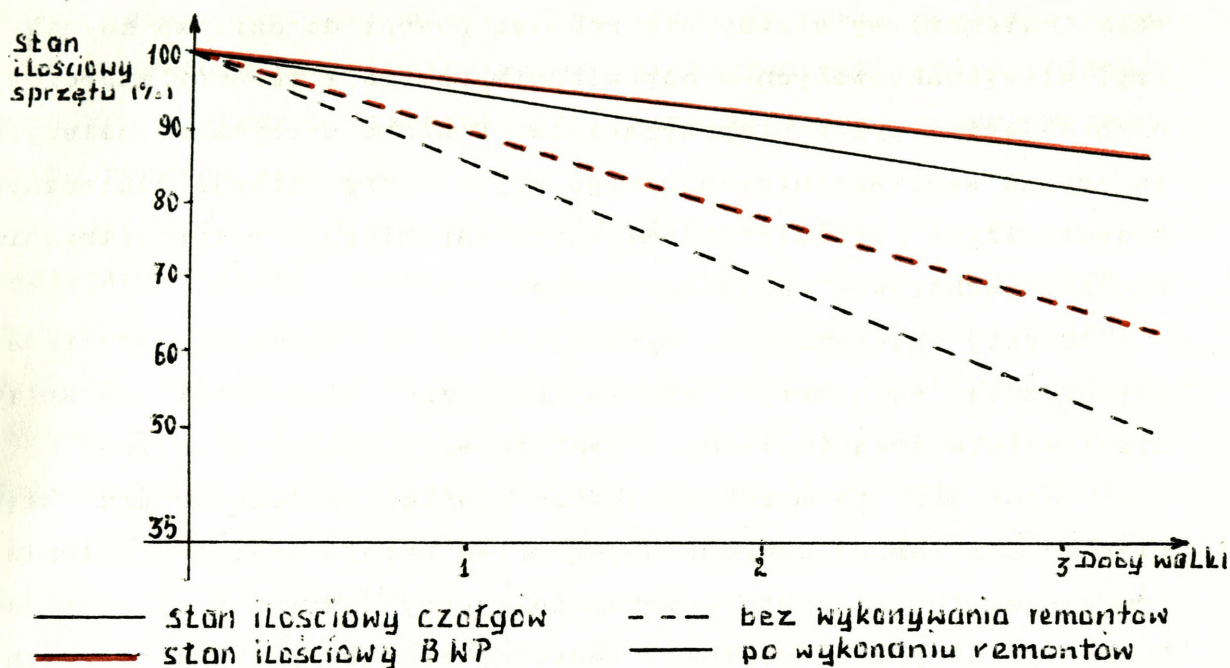
Ratownictwo techniczne i remont szczególnie w początkowym okresie wojny, są natomiast podstawowymi źródłami odzysku sprawnego uzbrojenia i sprzętu technicznego. Wpływają dzięki temu korzystnie na stan jakościowy i ilościowy sprzętu w oddziałach i

ZT. Wpływ remontu sprzętu uszkodzonego na utrzymanie zdolności bojowej wojsk zobrazowano na rys. 3 i 4. Wynika z nich, że w działaniach zaczepnych oddział może utracić od 50% do 60% podstawowego sprzętu /czołgów i BWP/ po dobie walki i całkowicie utraci zdolność bojową. Jednak już w przypadku wykonania RB posiadać będzie około 70% zdalnych technicznie wozów bojowych.

Rys.3. Stan ilościowy wozów bojowych w oddziale po dobie działań zaczepnych.

Natomiast w obronie w przypadku nie wykonywania remontów uszkodzonego sprzętu oddział może całkowicie utracić zdolność bojową już w czwartej dobie walki. Jednak w przypadku wykonania RB i RS posiadać może w tym czasie około 80% zdalnego technicznie sprzętu wojskowego.

Rys. 4. Stan ilościowy wozów bojowych w oddziale po trzech dobach działań obronnych

1.3. Od pomocy medycznej

Z treści pomocy medycznej^{2/}wynika, że działalność służby zdrowia w sposób pośredni przyczynia się do tworzenia przewagi nad nieprzyjacielem, natomiast bezpośrednio wpływa na utrzymanie zdolności bojowej wojsk.

Oczywistym jest bowiem fakt, że właściwie zorganizowane i realizowane przedsięwzięcia leczniczo-ewakuacyjne skutecznie zapobiegają stratom wymiernym i niewymiernym w stanie osobowym.

Straty wymierne wyrażają się zwiększoną liczbą zgonów i przypadków trwałego kalectwa wśród rannych i chorych żołnierzy. Z prognozy strat sanitarnych wynika, że z ogólnej liczby rannych około 15% żołnierzy może być ciężko, a około 45% średnio rannych. Wielkości te sugerują, że bez udzielania pomocy medycznej ok. /60% rannych żołnierzy, może na stałe być wykluczonych z

2/ Pomoc medyczna obejmuje przedsięwzięcia leczniczo-ewakuacyjne sanitarno-higieniczne i przeciwepidemiczne, sanitarną ochronę przed bronią masowego rażenia oraz zaopatrywanie w sprzęt i materiały medyczne.

walki. Niemożliwy stałby się również powrót do działań żołnierzy, niewyewakuowanych w odpowiednim czasie z terenów zagrożonych zajęciem przez nieprzyjaciela. Ponadto utrzymanie należytego stanu sanitarnohigienicznego wojsk i organizacja skutecznych przedsięwzięć przeciwepidemicznych zapobiegają rozprzestrzenianiu się zachorowań wśród żołnierzy.

Straty niewymierne wyrażają się w obniżonej odporności psychicznej żołnierzy, wynikającej ze świadomości braku lub niewłaściwie organizowanej i realizowanej pomocy medycznej.

Odporność tą można zwiększać również realizując przedsięwzięcia sanitarnej ochrony wojsk przed bronią masowego rażenia w tym szczególne stosowanie przez żołnierzy indywidualnych środków ochrony, a przez personel medyczny środków profilaktycznych i leczniczych.

Działania te bowiem przyczyniają się do osłabienia rozwoju procesów patologicznych wywoływanych działaniem czynników rażenia na organizm ludzki.

1.4. Od zabezpieczenia komunikacyjnego

Dobrze zorganizowane zabezpieczenie komunikacyjne walczących wojsk korzystnie wpływa zarówno na utrzymanie ich zdolności bojowej jak i na tworzenie przewagi nad nieprzyjacielem. Zapewnia bowiem ono wojskom walczącym swobodę manewru niezbędną w procesie tworzenia przewagi nad nieprzyjacielem oraz stałe ich zasilanie w środki zaopatrzenia konieczne do utrzymania zdolności bojowej i tworzenia przewagi. Polega ono m.in. na organizowaniu funkcjonalnej sieci komunikacyjnej, tworzeniu wydajnego systemu transportowego oraz sprawnego systemu kierowania i kontroli ruchu na wojskowych drogach samochodowych.

Spełnienie powyższych wymagań powoduje potrzebę organizowania sieci komunikacyjnej nie dopiero w czasie wojny, ale przede wszystkim w czasie pokoju. Powinny temu problemowi być podporządkowane wszystkie inwestycje komunikacyjne realizowane na

rzecz gospodarki narodowej. Inwestycje te muszą bowiem uwzględniać przewidywane potrzeby wojsk walczących w zakresie objazdów, przejść mostowych /zasadniczych, i zapasowych/, przepraw promowych, punktów ładunkowych itp.

Głównym zadaniem wojskowego systemu transportowego^{3/} jest realizacja zadań przewozowych na rzecz wojsk walczących. We współczesnych warunkach prowadzenia działań bojowych jest to możliwe jedynie przy kompleksowym wykorzystaniu różnych rodzajów transportu. Na szczeblu operacyjnym i strategicznym w przewozach wojskowych mogą być wykorzystywane następujące rodzaje transportu: samochodowy, kolejowy, wodny /morski i śródlądowy/, powietrzny i rurociągowy.

Przedsięwzięcia związane z organizowaniem i realizacją przewozów wojskowych wymagają skoordynowanego wysiłku wszystkich służb logistycznych. Jednak szczególną rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu wojskowego systemu transportowego spełniać będzie służba komunikacji wojskowej. Będzie ona współuczestniczyć w procesie planowania przewozów wojskowych, koordynować ich realizację oraz organizować na ich rzecz współdziałanie wojskowo-cywilne.

Kierowanie i kontrola ruchu na wojskowych drogach samochodowych ma na celu zapewnienie wykonania planowanych przewozów w nakazanych terminach, zachowanie ich ciągłości oraz racjonalnego wykorzystania technicznych możliwości systemu transportowego. Realizują je siły i środki służby komunikacji wojskowej.

Jednocześnie rozwinięte przez tą służbę, na wojskowych drogach samochodowych elementy kierowania i kontroli ruchu ułatwiać będą sztabom różnych szczebli dowodzenia reagowanie na zmiany zachodzące w sytuacji operacyjnej i logistycznej przez przekazywanie informacji dla dowódców maszerujących kolumn.

3/ Patrz. E. NOWAK: Materiały do studiowania z zakresu służby komunikacji wojskowej. Skrypt, AON 1990, nr bibl. PF 3049, s. 75

2. OGÓLNE ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY WSPARCIEM LOGISTYCZNYM

A ZDOLNOŚCIĄ BOJOWĄ WOJSK I UZYSKIWIANIEM PRZEWAGI

W toku badań problematyki wsparcia logistycznego wojsk autorzy zauważyli, że jego wpływ na utrzymanie zdolności bojowej wojsk oraz uzyskiwanie przewagi nad nieprzyjacielem w pełni podlega tzw. "prawidłowościom". Prawidłowości te można sformułować następująco:

1. Wysoki poziom zapasów oraz sprawna realizacja dostaw i usług należą do zasadniczych determinantów utrzymania zdolności bojowej wojsk walczących.

2. Uzyskanie większej od nieprzyjaciela wydolności systemu logistycznego /szczególnie w zakresie przewozów wojskowych oraz remontu techniki wojskowej/ jest jedynym z zasadniczych stymulatorów procesu zdobywania przewagi.

3. Intensywność wyzyskania systemu logistycznego jest ściśle uzależniona od sytuacji bojowej i operacyjnej wojsk walczących:

a/ przygotowanie do działań zaczepnych powoduje wzmocnione "zainteresowanie" problemami zaopatrywania wojsk, serwisu technicznego uzbrojenia i sprzętu technicznego oraz przewozami wojskowymi przez obie walczące strony;

b/ stabilizacja linii frontu oraz mała aktywność działań bojowych powodują spadek "zainteresowania" problemami zasilania wojsk;

c/ wysokie tempo natarcia sprzyja opanowywaniu potencjału logistycznego nieprzyjaciela w niezniszczonym stanie.

d/ niskie tempo natarcia umożliwia wycofującemu się nieprzyjacielowi niszczenie pozostawionej infrastruktury logistycznej.

LITERATURA

1. Koziej S.: Podstawy Sztuki Wojennej. AON 1992,
2. Nożko K.: Walka o przewagę. MON 1985, Nr bibl. S/1894,
3. Nożko K.: Zagadnienia współczesnej sztuki wojennej. MON 1973.
4. Nowak E. i inni: Wsparcie logistyczne wojsk w operacjach /Ogólna teoria problemu/ AON 1993, Nr bibl. PF 126/S.
5. Nowak E.: System logistyczny wojsk walczących. Przegl. Kwat. 1/238/92.
6. Nowak E.: Logistyka lat dziewięćdziesiątych w gospodarce narodowej i w wojsku. Przegl. Kwat. 2/239/92.
7. Nowak E.: Doktryna obronna państwa a wojskowy system logistyczny. Przegl. Kwat. 2/240/92.
8. Nowak E.: Budowa wojskowego systemu logistycznego WPT 1/273/93.
9. Nowak E.: Myślenie logistyczne. Przegl. Kwat. 1/242/93.
10. Nowak E. i inni: Wsparcie logistyczne wojsk w operacji obronnej. MON 1992, Nr bibl. PF 80/S.
11. Nowak E i inni: Wsparcie logistyczne korpusu w operacji zaczepnej. AON 1993. Nr bibl. PF 102/S.
12. Stankiewicz W.: Logistyka. MON 1968

